

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Галина Николова Шамонина

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

Департамент „Чуждоезиково обучение“

Професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по...

върху

научните трудове за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „доцент“

по професионално направление:

1.3. Педагогика на обучението по...(английски език),

обявен в Държавен вестник бр. 62/06.08.2019 г.,

с кандидат

гл.ас. д-р Мария Тодорова Нейкова,

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Гл.ас. д-р Мария Тодорова Нейкова участва в конкурса с научни трудове, които напълно съответстват на минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет (НБУ) за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление: 1.3. *Педагогика на обучението по...(английски език)*. Следва да се отбележи, че резултатите на кандидатката по някои показатели, напр. *научна продукция и цитирания*, надхвърлят минималните изисквания.

II. Изследователска дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд

Монографичният труд на гл. ас. д-р М.Нейкова, представен за участие в

конкурса, е на тема *„Дейностно-ориентиран подход към изучаването на чужд език в контекста на електронното обучение от смесен тип“*, София: Издателство Фараго, 2015 г.. В обем от 146 страници, трудът е структуриран съобразно научния стандарт и включва увод, четири глави, заключение, библиография и две приложения.

В Увода е изложена общата концепция на труда. Подчертана е актуалността на проблематиката като опит да се очертае мястото и ролята на дейностно-ориентирания подход в съвременното обучение по чужд език и да се предложи структурен модел за приложението му в контекста на обучението от смесен тип.

Целта и задачите са адекватно формулирани и са свързани с темата на изследването. Авторът цели да докаже ефективността на дейностно-ориентираното обучение при изучаване на чужд език чрез теоретичен анализ и описание на работещи методически алгоритми от практиката, базирани на изследвания подход, обзор на съвременните възможности на електронното обучение от смесен тип и резултати от апробирането на разработения от автора модел в обучението по английски език на студенти от НБУ. Произтичащите от тази цел изследователски задачи са представени изчерпателно като четири последователни и логически обусловени стъпки. Сред тях бих искала да открия две: да изследва възможностите за прилагане на колаборативно учене в областта на чуждоезиковото обучение и за изграждане на електронна учеща общност; да разработи и приложи в практиката структурен модел за приложение на дейностно-ориентирания подход в контекста на чуждоезиковото обучение от смесен тип.

По мое мнение, целта на изследването е постигната, предложена е многостранна, систематизирана и добре структурирана разработка на научния проблем. Монографията представлява актуален академичен труд със задълбочен научен и с провокиращ за експериментиране приложен профил.

В Първа глава *„Характеристика на електронното обучение от смесен тип“* авторът изследва характеристиките на електронното обучение от смесен тип, колаборативното учене и изграждане на електронна учеща общност. Прави впечатление, че д-р Нейкова отлично познава терминологията и научните концепции, свързани с анализа на изследваната от нея тема. Убедително е представена теоретичната рамка на изследването: направен е обзор на

актуалното състояние, съвременните концепции и класификации по темата от различни автори.

Втората глава *„Методически основи на дейностно-ориентираното чуждоезиково обучение“* съдържа изследване на понятията „метод“ и „подход“ в методиката на чуждоезиковото обучение. В нея се прави преглед на често използвани методи и форми на работа, отразяващи същностните характеристики на дейностно-ориентирания подход, чиито резултати намирам за ценни и полезни. Без да се спирам подробно на предложения анализ на всеки вид, ще отбележа, че д-р Нейкова е успяла да проучи и обобщи спецификите им като дидактичен ресурс. Последователно е обосновано виждането, че обучението чрез задачи, проблемното обучение и проектната работа са напълно пригодни за работа в електронна среда, така че да бъдат оползотворени техните най-добри характеристики с цел реална езикова комуникация.

Третата глава *„Дейностно-ориентирано обучение от смесен тип“* проследява развитието на дейностно-ориентирания подход като естествено продължение на комуникативния подход. По мое мнение, от особен интерес е представената в тази част от монографията методическа функционалност на подхода. Ще отбележа също, че д-р Нейкова е успяла убедително да открие проблемите в прилагането на подхода и начините за преодоляването им.

В Четвърта глава *„Организационно-педагогически форми на дейностно-ориентирано чуждоезиково обучение от смесен тип“* е представен примерен структурен модел за приложение на изследвания подход в контекста на обучението от смесен тип и резултатите от неговото апробиране на практика. Правейки равносметка на представените в началото задачи, ще отбележа, че практическата част на настоящето изследване убедително ги илюстрира и доказва. Резултатите са представени нагледно в 20 диаграми и 4 фигури. Основно предимство виждам в подчертаването на гъвкавостта на модела, на неговата приложимост в широк кръг от нови курсове и дидактичния му потенциал за създаване на необходимите предпоставки за активно учене.

В *Заключението* авторът прави равносметка на постигнатото в монографичния труд. Коректно са посочени приносните моменти, които приемам.

Библиографската справка съдържа 131 заглавия, от които 128 броя научни публикации /73 на английски език, 47 на български, 3 на руски и 1 на немски език/,

3 речника и 16 интернет-източници с коректно цитирани дати на четене. 21 от източниците са публикувани през последните десет години, което означава, че авторът познава съвременното състояние на изследвания от нея проблем.

2. Оценка на приносите в приложените публикации

Д-р Нейкова представя за участие в конкурса още една книга *“Foreign Language Teaching. Active Learning. Online Interaction”* /Beau Bassin, LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018/ и 22 публикации, в които се анализират различни аспекти на изследваната тема. Няма разлика между подходите и анализа, които се правят в монографичния труд и представените научни публикации. Седемнайсет от тях са самостоятелни, пет - в съавторство. Следва да отбележим факта, че пет от самостоятелните статии са публикувани в реферирани и индексирани в Web of Science български научни издания.

Цялостното запознаване с монографичния труд и публикациите на д-р Нейкова са основание да се направи общия извод, че в представените в конкурса трудове се съдържат научно-приложни резултати, които представляват принос в чуждоезиковата методика. Посочените от автора приноси отразяват действително постигнати резултати, които приемам.

Бих отбелязала следните конкретни приноси:

- В теоретичен план това е първото у нас изследване на дейностно-ориентирания подход в обучението по чужд език, провеждано в контекста на смесеното обучение;
- В теоретико – приложен план направен е теоретичен анализ на методите и формите за активно учене въз основа на дейностно-ориентирания подход и е разработен структурен модел за приложение на дейностно-ориентирания подход в обучението по чужд език от смесен тип.

3. Цитиране от други автори

Д-р Нейкова посочва шестнайсет цитирания от трима български и един чуждестранен автор. Пет цитирания са в реферирани и индексирани в световните бази данни научни издания.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката

Д-р М. Нейкова не посочва ръководство и участия в национални или международни научни или образователни проекти.

В същото време тя работи по шест университетски проекти, в които са привлечени външни средства и студенти на НБУ. Основното приложение на резултатите им са в областта на използването на електронна платформа в помощ на обучението по общ и специализиран чужд език за разработване на електронни учебни материали и тестове и импортирането им в общообразователните курсове по английски език.

III. Учебна и преподавателска дейност

Д-р М. Нейкова има 28 години трудов стаж, от които 20 като преподавател в НБУ. Участвала е в създаването на бакалавърска програма „Приложни чужди езици за администрация и управление /на английски и втори чужд език/, и в разработването на курсове към нея. Има голям брой авторски материали в Moodle НБУ, осигурява практики и стажове за студенти по програмите „Англицистика“ и „Лингводидактика“.

Д-р М. Нейкова работи активно със студентите като организира методически семинари, пътуващи семинари и участие с доклад в XVIII Международна конференция на Българската асоциация на преподавателите по английски език /2019/.

Преподавателската дейност е високо оценена от студентите, средната оценка от анкетите за удовлетвореност е 4,74.

IV. Административна и обществена дейност

Д-р Нейкова участва активно в дейностите на факултета за базово образование – член е на Комисията по акредитация на факултета, на Комисията

за разглеждане на проекти към фонд „Учебни програми“, на Програмните съвети на различни департаменти и в академичната администрация на НБУ.

Взема участие и в привличането на студенти в програмите на НБУ като организира три литературни конкурса за средношколци, изучаващи английски език.

V. Лични впечатления от кандидата

Не познавам д-р Нейкова лично, но съм впечатлена от нейната работа като университетски преподавател и изследовател.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Мнението ми за дейността и постиженията на д-р Мария Нейкова е положително. Оценявам високо резултатите от нейните изследвания и работата и със студенти.

Бих препоръчала участие в международни научни и образователни проекти, и обобщаване на натрупания опит в университетско учебно пособие.

Заклучение

Смятам, че процедурата по конкурса е в пълно съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Наредбата за развитие на академичния състав на НБУ.

Единственият кандидат в конкурса д-р Мария Нейкова има доказан преподавателски стаж и опит, богата научна продукция, ясно определена специфика и тематичен обхват на изследователските си интереси, умело използва подходяща методология и добрата си научна осведоменост за успешното постигане на научните си цели. Тук държа да подчертая, че като обем и качество научната продукция на д-р Нейкова надхвърля изискванията за академичната длъжност „доцент“.

Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури по конкурса да присъдят на гл.ас. д-р Мария Тодорова Нейкова академичната длъжност „доцент“ по професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по... (английски език)*, за което ще гласувам убедено. Предлагам тя да бъде допусната до избор от Академичния съвет на Нов български университет.

Рецензент:

проф. д-р Галина Шамонина

27.12.2019 г.